

De crisis in het Oosten. — De huldiging van Herman Heyermans in den Stadsschouwburg te Amsterdam. — De Drie-Octoberfeesten te Leiden. — Battling Siki te Rotterdam. — De oude Schaapherdersdans te Rothenburg.

No. 15

(41)

11 Oct.
1922.

PER NUMMER
20 CENT.

VOOR WEEK-
ABONNÉ'S
17½ CENT.

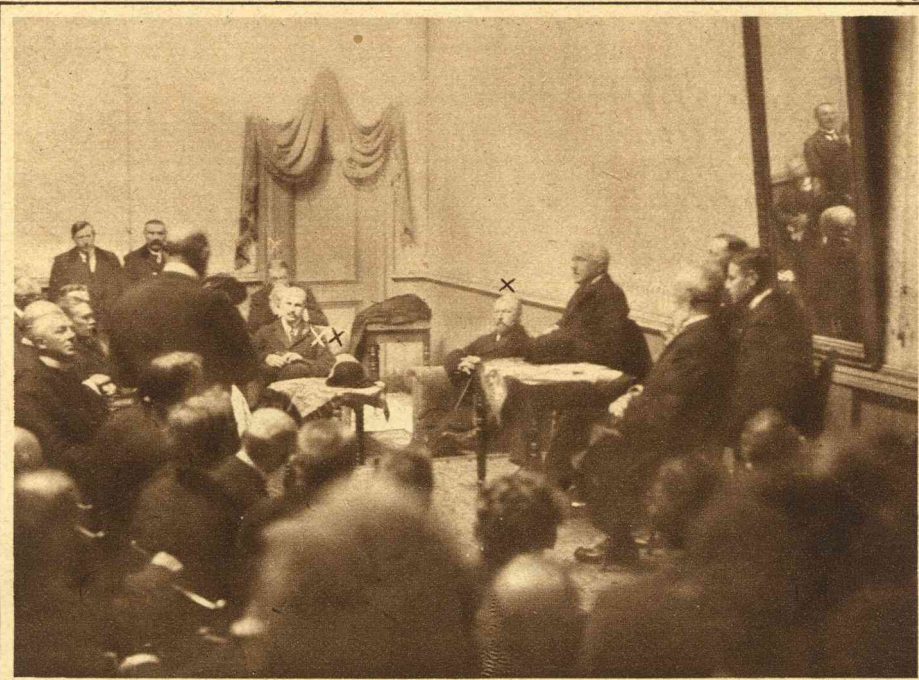
Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

PRIJS
PER
KWARTAAL
f 2.25
FRANCO
PER POST
f 2.50

DE FRUITTENTOONSTELLING TE TIEL

Zaterdag 11. had te Tiel de opening plaats van de tentoonstelling van gesorteerd en verpakt fruit, welke uitging van de Provinciale Commissie der Veilingen in Gelderland, Utrecht en Overijssel. De opening (zie de foto hierboven links) werd bijgewoond door Z.K.H. Prins Hendrik (x) en diens broeder, Groothertog Adolf (xx). De rechter kiek geeft de tentoonstellings- en regelingscommissie.

Midden: Een kijkje bij de stand van speciale cultuur van vruchtboomen. Links en rechts een paar fraai opgemaakte fruitmanden.

DE OUDE SCHAAPHERDERSDANS IN HET WERELD- VERMAARDE ROTHENBURG O.D. TAUBER

De plechtige optocht van de Rothenburger schaapherders. Vooraan de knecht met de gans, gevolgd door den raadsheer met de beide oudste schepers.

De stoet der vroolijke herders en herderinnetjes, voorafgegaan door den stads-knecht met den eereslaf.

Daar ligt in Zuid-Duitschland aan de kronkelende boorden van een klein riviertje hoog op een plateau een wondere stad. Omsloten door de oude nog intact gebleven omwalling met vele torens en versterkte poorten is zij geheel het moderne streven van Heemschut toegewijd. Binnen haar muren mag men niets verbouwen zonder dat daarin de hoge autoriteiten gekend worden en plaats voor nieuwe huizen is er niet! Die moeten blijven buiten de oude stad, welke tot

verkeer, sedert schilders en oudheidkundigen het ontdekten en sedert men in dweepend rondmijmeren er zich wenschte weg te droomen, ver van den tegenwoordigen tijd met al zijn haast en al zijn onrust en de romantiek opzocht, die elders door de nuchterheid der 19e eeuw verbannen werd uit zoo menige stad, ook in ons eigen vaderland. Wonderlijk, dat ieder jaar weer nieuwe drommen mensen uit de groote wereldsteden trekken naar dat simpele provincienest op de grens van Frankenland en dat ieder, die er eens toefde verlangt er weer heen te gaan. Er gaat van Rothenburg voor ieder mensch een wondere aantrekkingskracht uit, ge bevindt u binnen zijn getorende muren als in een andere wereld, waar ieder steegje u verrassende doorzichten biedt, waar op de marktpleinen heerlijk-mooie fonteinen en bronnen staan, waar ge de straathoeken geaccentueerd ziet met den sculpturalen tooi van zes- of achthoekige erkers en tusschen de vakwerkhuzen massale torens oude binnenpoorten flankeren, die nog getuigen van middeleeuwsche stadsuitbreiding. Rothenburg is thans door de practische toepassing der Heemschutpropaganda van zijn ongeschonden voortbestaan verzekerd. Want naarmate elders in koele domheid tot puin werd gesloopt wat boeide in den bouwtrant van vroegere cultuurperiodes, bleek hier de mildvloeiende bron van inkomsten rijker te zijn, en grooter werden de baten van het toerisme. Zoo is er in het eens glorieus, daarna tot verval en vergetelheid geraakte Tauberstadje weer nieuwe welvaart gebracht, louter en alleen omdat met piëteit dat-gene bewaard en geëxploiteerd werd, wat elders voor goed uit ons moderne leven gebannen is. Maar niet alleen heeft men in Rothenburg de belangstelling gericht op de monumenten van het verleden en op het architectonische beeld van huizen, kerken en kloosters, maar ook heeft men de oude zeden en gewoonten, de feesten en geneugten, voor zoover die een plaatselijk karakter droegen en expressie verleenden aan het wezen van de vrije machtige Reichsstadt weer in eere hersteld! Tot deze typisch Rothenburgsche festiviteiten moeten in de allereerste plaats wel gerekend worden de opvoering van het historische spel „Der Meistertrunk“, dat ieder jaar met Pinksteren tienduizenden vereenigt in en om de stad en dat alle burgers in actie brengt en de beroemde „Schäffertanz“, de dans der schaapherders, waarvoor ik hier meer in het bijzonder uw aandacht vraag. Want we zien hier in dezen schaapherdersdans een der merkwaardigste oude Europeesche volksuitvoeringen voortleven, we herkennen in de met bonte linten en bloemen getooide herderstaven dezelfde emblemata, die we ook in München bij den Schäfflertanz aantreffen in de bont opgesierde bloembogen en die elders in enkele geïsoleerde Duitsche

en Oostenrijksche, Engelsche en Scandinavische dorpen nog meer in hun primitieven vorm van zwaarden de herinnering terugvoeren naar de symbolische middeleeuwsche zwaard-dansen.

Ook hier brengt een vergelijkend internationaal onderzoek de overtuiging, dat de voor Rothenburg thans zoo typische Schäffertanz niet ontstaan en gecultiveerd is daar en nergens elders, maar dat in dit stedeke nog heden ten dage de herin-

De notabelen stellen zich op vóór de historische Schaapherdersherberg „Gasthaus zum goldnen Lamm“. Duidelijk ziet men ook een met bloemslingers versierden zwarten hamel, die in den stoet wordt meegevoerd en het festijn stempelt tot een oogstfeest.

De bekoorlijke schenkster gaat rond met de kan Tauberwijn, waaruit iedere herder voor den dans een glas krijgt.

in de kleinste bijzonderheden, van een uithangbord, van een erkerdetail met piëteit verzorgt, wat als een kostbare erfenis uit de late middeleeuwen ontvangen werd aan stadschoon en burgerlijke architectuur. Gij zult misschien reeds begrijpen, dat ik hier het stedeke Rothenburg o. d. Tauber bedoel, het plaatsje voor schilders en vereerders van het ongeschonden aspect eener kleine oud-Duitsche stad, het stedeke, dat er leeft van het internationale vreemdelingen-

nering levendig wordt gehouden aan een dans, die oudtijds ook in Nederland niet onbekend was, maar totaal in vergetelheid is geraakt. Toch tracht men overal, waar oude gebruiken, zeden en gewoonten, volksfeesten of volksvermaken met een bijzonder cachet als survivals van een vroegere cultuur zich nog handhaven deze te verbinden met een of andere lokaal-historische gebeurtenis, welke dan aanleiding geweest zou zijn tot het houden van het anders onverklaarbare

Links:

De oude schepersdans in vollen gang.

Rechts:

De Rothenburger schaapherdersmolen.

festijn. Maar wanneer men verdere naspeuringen doet, komt al spoedig aan het licht, dat ook vóór het als oorsprong aangegeven historische feit het bewuste spel reeds populair was en dan voert een verder onderzoek tot de overtuiging, dat wij in deze aantrekkelijke volksdansen nog de resten zien van een ouden natuurscultus, waarin de strijd van zomer en winter mimisch en plastisch wordt uitgebeeld. Zoo is er voor den folklorist ook in den schaapherdersdans van Rothenburg veel, dat hem bewijsmateriaal levert voor het handhaven van een oudheidsschen cultus in de verschillende figuren en de opeenvolging der standen, die ieder jaar weer met evenveel vreugde en evenveel zorgvuldigheid door de jonge menschen op het marktplein van de oude stad worden uitgevoerd.

De volkszage wil dezen dans in verband brengen met de vroegere jodenvervolgingen, waaraan Rothenburg dikwijls zeer actief heeft deelgenomen. De overeenkomstige situatie der Reichsstadt met de vele torens en kloosters op het 60 M. hoge Tauberplateau met Jeruzalem moet treffend zijn en vele bereisde bewonderaars van dit plaatsje beweren, dat geen stad ter wereld in geografische ligging zooveel gelijkenis bezit met de hoofdstad van het Heilige land. En daar de Joden hun oude Jeruzalem niet konden krijgen dachten zij hier in Rothenburg de hoofdplaats van het nieuwe Zion te vinden. Om dit doel te bereiken gebruikten zij list en ontzagen zij zich zelfs niet de openbare bronnen te vergiftigen, terwijl tal van joden in vaten en tonnen verborgen de stad binnengesmokkeld werden. Een schaapherder, wiens aandacht getrokken werd door een schreeuwende gans zag een paar joden uit een bronhuisje weglopen. Toen hij toeschoot om te zien, wat ze gedaan hadden en zijn hond een beetje water dronk viel deze dood neer. De aanslag was mislukt en de Rothenburgers konden de joden bij den keizer aanklagen. Tijdens het proces echter beraamden dezen een nieuwen aanslag en daar zij zich reeds frank en vrij in het nieuwe Zion waanden, bespraken zij het plan openlijk buiten. Maar ze hadden buiten den waard gerekend, in dit geval buiten den schaapherder, die hen het eerst verraden had en die door zijn bekendheid met de Hebreeuwsche taal (sic!) alles kon afluisteren en het onheil van de stad kon afwenden. Ook nu weer zouden ze evenals in 1350 en in 1299 de bronnen vergiftigd hebben. Begrijpelijk, dat de schaapherders voor deze goede diensten vele privileges ontvingen en een daarvan was het jaarlijks houden van hun vermaarden dans op het marktplein met

overvloed naar beneden wierpen, die natuurlijk door de Rothenburger jeugd met groot gejuich werden opgegrabbeld. Een maaltijd in de herberg gevolgd door een dans op de markt besloten dezen tweeden schaapherdersfeestdag. Maar daarna kwam in dit festijn de derde en voornaamste dag! Een gans werd door een schaapherder aan een rood lint uit de herberg geleid naar de bron op de veemarkt bij de z.g. Herrengasse. Daarna werd zij drie keer om de Herterichbron gedragen, waarbij men haar telkens uit een zilveren beker overvloedig wijn in den bek goot. Nadat men dit verplichte bronnenbezoek met de inmiddels dronken geworden gans had afgelegd, werd deze midden op de markt geplaatst. Een schaapherdersknecht, die in het afgelopen jaar iets misdreven had, moest dan met één enkelen slag

De herders vormen met hun bloemversierde staven een „brug" en de herderinnetjes dansen er onderdoor.

Schäfertanz tot een echte „Hammeltanz", zooals wij dien in Zwitserland en heel Duitschland kennen. De talrijke figuren, die al dansende gemaakt worden met de versierde herderstaven hebben ook ieder hun eigen beteekenis en het overvloedig rondgaan van den beker met echten Tauberwijn zoomede het dronken maken van de gans en het onderdopen in de bronnen wijzen op allerlei magische handelingen, die teruggebracht kunnen worden tot een regen- en vruchtbaarheidscultus!

Natuurlijk weten de lustige Rothenburger deerntjes niets meer van die oude beteekenis en ik betwijfel zelfs of Herr Schletterer, dien ik het vorig jaar zoo ijerig aan 't repeteeren vond met zijn dansers, zich zelf wel bewust is, dat hij in den Schäfertanz een van de meest merkwaardige oud-Germaansche oogstreien bewaart! Maar wel stemt het tot verheugen, dat ieder jaar weer aan, niet alleen op Bartholomeusdag, maar ook als echt lokaal volksvermaak meerdere keeren tijdens het vreemdelingenseizoen, de Rothenburger jeugd dezen Schäfertanz opvoert ten aanschouwe van duizenden vreemdelingen! Het zou hier te ver voeren dieper op deze voorstelling in het wereldvermaarde stadje in te gaan. Moge dit gebruik er tot in de lengte van dagen gehandhaafd blijven als een der merkwaardigste cultuurresten, die thans nog te midden van alle vervlakking als folkloristisch gedenkteken van het oude volksleven evenveel recht op bescherming en conserveering mag laten gelden als de eerwaardige oude architectuur van het Heemschutstadje Rothenburg o.d. Tauber.

v. d. V.

Wat de Minnebrief onthulde

Ik zou gaarne mijnheer Lede even willen spreken, alstublieft."

Willem Lede herkende de stem van zijn vrouw door de telefoon van zijn kantoor. Het was nu al de derde keer deze week, dat zij hem opbelde. Zij waren nog maar even een jaar getrouwd en nu was zij al begonnen hem na te gaan, omdat zij zijn late werken op bureau niet vertrouwde. Het was te erg, en er klonk ongeduld in zijn stem toen hij in het toestel riep:

„Met Lede. Ben jij het, Wil?"

„Ja — oh, ben je daar, lieve? Zeg, wil je als je naar huis

Een der aardigste figuren van de Rothenburger schaapherdersquadrille.

Ieder jaar weer wenscht het jonge volk bij het einde van den historischen schaapherdersdans de oude stad het allerbeste toe voor het komende jaar.

de daaraan verbonden driedaagsche feestelijkheden. Op Dinsdag na St. Bartholomeus (24 Augustus) kwamen alle schaapherders van drie mijlen in het rond te Rothenburg samen. Zij verenigden zich in hun eigen gildeherberg, „Zum goldnen Lamm" op de Groote Markt en trokken van daar in plechtige processie op naar de St.-Wolfsgangkerk. Voortroep n doeldakspelers en schalmeiblazers, daarop volgden plechtstatig stappend twee stadsknechten met witte staven, dan schreed een eerwaardige raadsheer voorbij, begeleid door de beide oudste schaapherders, ten slotte volgden hierop de schaapherders, de knechts en de jongens, ieder met een uitverkorene, allen feestelijk bekranst als ging men ter bruiloft. Na de plechtige mis trok men weer naar de herberg, waar het feest voortgezet werd met dans en snarenspeel, totdat de avond aanbrak en de eerste openbare vertooning plaats had op de Markt. Wel een paar uren lang dansten daar de schaapherders met hun Dulcinea's tot groot vermaak van oud en jong. Soms wilden ook wel burgers een dansje met de schoone herderinnetjes wagen, maar als zij daarbij geen schaapherdersmutsje opzetten, werden ze fluks beetgepakt, op een paar staven gehechen en naar de Herterichbron gedragen, waar men ze onder groot gelach eenvoudig kopje onder liet duikelen.

Op den tweeden dag trokken de jongeren naar het Spital, waar ze onthaald werden op wijn en brood en waar ze weer den ouden Schäfertanz opvoerden.

De knechten en veejongens bestegen den hoogen toren van het Raadhuis, waar ze op den bovensten omgang rondansten, terwijl ze appels, peren en noten in grooten

den kop van de gans afhouwen. Dit had plaats onder de grootste belangstelling van heel Rothenburg en we zien hier dus weer een voorbeeld van het algemeen verbreide en ook in ons land niet onbekende gans-slaan. Gelukte des slag, danging men juichend en springend naar de herberg; in het tegenovergestelde geval werd de gansridder van de droevige figuur op een paar stangen gehechen, onder schetterende schaapherdersmuziek om de Herterichbron gedragen, driemaal ondergedompeld en kletsnat onder het Hallo-geroep der toeschouwers naar de herberg geleid, waar dan 't slotfeest met eten en drinken de schaapherderspret besloot. Dit duurde tot laat in den ochtend van den vierden dag, waarop naar aloude zede met den waard werd afgerekend en ieder weer naar zijn scheperij terugreisde. Die feesten waren vooral in de 18e eeuw zeer luisterrijk, wat men mag afleiden uit oude rekeningen. Zoo bedroeg de vertering in de herberg „Zum goldnen Lamm" in 1776 niet minder dan 460 gulden!

Dit is het verloop van het vermaarde schaapherdersfeest, waarvan thans als vreemdelingenattractie alleen de dansen worden opgevoerd en de optocht met de gans en den hamel worden gehouden. Maar hetgeen hier boven medegedeeld is, bewijst duidelijk in al de handelingen, dat we hier weer te doen hebben met een oud oogstfeest, dat nog in zich draagt tal van reminiscenties aan oud-Heidensche riten. Alleen de Bartholomeusdag wijst al op een oogstfeest. Ook het werpen van appels, peren en noten van den toren duidt op den overvloed en het in den optocht medevoeren van een versierden hamel, stempelt den Rothenburger

komt even bij de van Huizen's aanloopen en vragen hoe het met hun dochttertje is? Ik heb heelemaal vergeten om er vanmiddag heen te gaan, en zij waren gisteren zoo bezorgd voor haar, dat zij den dokter gehaald hebben!"

Een heel geloofwaardig smoesje om hem op te bellen, dacht Willem, terwijl hij zijn mond tot een grijns vertrok, en den hoorn neerlegde.

Nou — hij zou er even aanloopen en — de grijns werd tot een diplomatiek lachje — hij zou dan tevens Dick Huizen zien mee te troonen naar de club voor een partijtje billard. Wie zou er ook haast maken om naar huis te gaan, waar een achterdochtige vrouw wacht? En waarom was Wil zoo achterdochtig? Had hij haar ooit de minste reden ertoe gegeven? Met den besten wil van de wereld kon hij zich in dit opzicht nergens van beschuldigen.

Dick Huizen was Willem's beste vriend; al van hun jongensjaren af. En toen zij samen van de club naar huis wandelden, gaf Dick zijn vriend, naar aanleiding van diens ontboezemingen over Wil's achterdocht, een welgemeend advies.

„Kijk eens, ouwe jongen," legde Dick uit, „je moet hetzelfde doen als een van mijn kennissen eens gedaan heeft. Je moet haar een strik spannen, en dat zal haar dan het belachelijke van haar gedrag doen inzien."

„Hoe bedoel je dat?"

„Nou," zei Dick, „dat is gemakkelijk genoeg. — Eh — heb je nog een paar van die brieven, die je indertijd eens gekregen hebt van dat kind — hoe heet ze ook weer — o ja: Lize

— je weet wel, even nadat we van de H.B.S. af waren ? ”

„Misschien, dat ik er nog een hier of daar kan vinden ! ”

„Prachtig ! Zoek eens, en als je er een gevonden hebt, dan scheur je er een stuk van af, en je legt dat ergens neer, waar je vrouw het vinden kan. En dan — als het spel begint — dan laat je haar de andere helft zien, waar de datum op staat, en dan zal ze zoo'n berouw hebben, dat zij nooit meer aan je twijfelen zal ! ”

Willem lachte.

„Je bent een genie, Dick, maar ik zal het spel maar niet te ver drijven, want per slot van rekening is het toch een goed vrouwtje. ”

„Nou, denk er eens over na ! ” waren de woorden waarmee Dick van zijn vriend afscheid nam.

Als gehuwde paartjes twisten, is het meestal zes keer de schuld van de een, en een half dozijn keeren van den ander.

En Willem Lede toonde zichzelf heel goed in staat om het half dozijn keeren in 't leven te roepen, toen zijn vrouw hem nogmaals aan de telefoon had laten komen. Nu moest het maar eens uit zijn. Hij zou den raad van zijn vriend maar eens opvolgen.

Na ijverig zoeken in zijn oude schoolboeken vond hij een nog geheel gaven, zij het dan ook ouden brief van de toen-ter-tijd zwaar op hem verliefde, echter nog jeugdige Lize. Het gedeelte, dat Wil moest vinden, droeg tot onderteekening: „Je innigst-liefhebbende, eigen kleine meisje,” en bevatte de mededeeling, dat dat „eigen kleine meisje” den geadresseerde in gedachte honderdduizend maal kuste. Toen hij deze regels afscheurde en neerlegde op een plek, waar zijn vrouw ze stellig vinden moest, gnuifde Willem van heimelijk genoeg . . . Had Wil zoo'n behandeling soms niet ten volle verdiend ?

Dien avond kwam Willem vroeger dan gewoonlijk thuis. Zijn oogen zochten vragend Wil, maar aan de uitdrukking van haar gezicht kon hij haar gedachten niet raden. Hij begon dan ook al te denken, dat zij den brief niet gevonden had. En toch, dacht hij, zag zij er bleaker uit dan gewoonlijk.

Toen ze gegeten hadden, en Willem zijn sigaret op stak, leunde Wil plotseling over de tafel en wierp het fragment van den brief — waar haalde zij het zoo gauw vandaan ? — op zijn bord en zei koel:

„Ik veronderstel dat dit van jou is, lieve ? Je mag wel wat beter op je brieven passen. ”

Zich houdend of hij haar minachtende blikken niet opmerkte, huichelde Willem de grootste verbazing.

„O — o — eh ! ” stamelde hij, opstaand en in wel-geveinsde verstrooidheid de asch van zijn sigaret in het zoutvaatje tippend. „Die dwaze geschiedenis is allang uit, hoor. Ik verzeker het je plechtig. Ik had het voor je verborgen willen houden. ” Hij boog voorover om haar een kus te geven. „Vergeef me maar, lieveling. . . . ”

Hij hield op, en de uitdrukking van berouw verdween plotseling toen hij in het gezicht van zijn vrouw keek. Zij stond op en met beide handen het tafelblad vast omklemmend zei ze zachtjes:

„Willem, als ik jou vergeef, wil je het mij dan ook doen, lieveling ? De avonden dat ik de laatste weken hier zoo alleen

zat, duurden zoo lang, en ik — ik. ” Haar lippen begonnen te beven en tranen kwamen in haar oogen.

„Ik moet je ook iets bekennen. Je herinnert je wel Tony Lang, lieve, dien vriend van mijn broer ? Nou, die is hier in de stad gelogeerd, en . . . en . . . O, lieve, vergeef mij, zooals ik ook jou vergeef. Ik ben een dwaas geweest, evenals jij, beste, maar ik zweer je, dat er nooit iets kwaads gebeurd is tusschen Tony en mij. Hij kwam op een avond hier, niet wetend, dat jij niet thuis was, en toen is hij nóg eens geweest.

Een 30-jarig jubileum.

De heer H. J. v. Katwijk herdacht de vorige week het feit, dat hij 30 jaren als conciërge aan het gebouw der Rijks-universiteit te Leiden verbonden was.

Laten we alles vergeten, lieveling, en opnieuw beginnen. ”

Maar Willem verstond haar laatste woorden nauwelijks. Hij voelde een drift in zich opkomen. Hij zag alles in een waas nu. Dus dat was de reden, waarom zij hem zoo dikwijls had opgebeld ? Zij had willen voorkomen, dat hij hen samen veraste !

„Ik vergeef je, ” stamelde hij. „Maar het laatste woord hierover heb ik nog niet gesproken ! ”

Dan, zichzelf niet meer meester, snelde hij de kamer en het huis uit.

Terwijl Willem, ten prooi aan allerlei kwellende gedachten,

door de stad liep, ontmoette hij Dick Huizen. Hij zou hem het liefst ongemerkt zijn voorbijgegaan, maar Dick, grinnekend, greep hem bij zijn arm.

„Hé, ouwe jongen ! De truc is niet gelukt, hè ? Ik ben bang, dat het mijn schuld is ! ”

Willem staarde hem met van verbazing wijd-geopende oogen aan.

„Wat bedoel je, Dick ? ” zei hij bijna toonloos.

Zijn vriend werd nu ernstig, toen hij zag, dat er werkelijk iets bijzonders gebeurd was.

„Ik bedoel dat ik eigenlijk een ezel geweest ben, kerel. Ik vertelde mijn vrouw van den truc met dien brief, dien ik je had aangeraden. Vanavond nu vertelt zij me heel gewoon, dat zij vandaag bij je vrouw is geweest om haar iets te vragen en nou ben ik bang, dat zij ons spelletje verraden heeft. Je vrouw heeft je er zeker flink van langs gegeven ? Het spijt mij erg. Je kunt een vrouw ook nooit een geheim toevertrouwen, hè ? ”

Ineens begon Willem te begrijpen ! Hij had wel van verlichting kunnen zuchten. Het was precies iets voor Wil om niet te laten merken dat zij iets wist van dien brief en dan een voorgewende geschiedenis met den vriend van haar broer te bedenken om hem jaloersch te maken voor zijn straf. Hij barstte in lachen uit en Dick op zijn schouder slaand, zei hij : „Het is in orde, hoor ! Het geeft niets ! Wij kunnen het toch van de vrouwen niet winnen, kerel. Tot ziens ! Ik heb erge haast ! ”

En Dick, zijn vriend nakijkend, bedacht dat het voorwerp van Willem's haast zich wel gauw verplaatst had, want hij versnelde nu zijn passen in de richting van zijn huis.

Wil, gedoken in een clubfauteuil vóór den haard, haar natte wangen bittend met een schaduw van een zakdoek, keek verwonderd in het gezicht van haar man, toen deze zich over haar boog.

„Liefste, ” zei hij hartelijk, „ik was een groote ezel, toen ik geloofde dat dat allemaal waar was van Tony Lang. Ik zou het je nooit hebben kunnen vergeven, als het werkelijk waar was geweest, maar ik weet nu, dat je het alleen maar hebt gezegd om revanche op mij te nemen, daar ik je met dien brief wou . . . eh . . . plagen. Laten wij elkander vergeven en nooit meer over die geschiedenis praten. ”

Een onnaspeurlijke uitdrukking kwam op Wil's met tranen bepareld gezichtje en haar mond opende zich van verbazing.

„En je belooft mij, lieve, dat je die Lize nooit weer zien zal ? ” fluisterde zij.

„Zoo stellig als jij Tony Lang nooit weer zag . . . ”

Het geluk, dat uit een misverstand geboren wordt, is te broos om mee te spelen, bedacht Wil toen zij den volgende morgen, nadat Willem naar zijn kantoor gegaan was een brief op de bus deed, die was geadresseerd aan den WelEd. Heer Tony Lang en welke eindigde met de woorden : „ . . . en dus, beste, moeten wij elkander maar liever nooit meer terugzien. ”

Maar den geheelen dag piekerde zij erover wie toch die Lize was, want Dick's vrouw had haar heelemaal niets van dien liefdes-brief verteld.

Donderdag 5 October was het 350 jaar geleden dat de St.-Pieterskerk te Leiden voor het eerst voor den Hervormden Godsdienst in gebruik werd genomen. Wij geven hierboven een fraaie interieur-foto van dit ook uit architectonisch oogpunt belangrijke gebouw.

VAN HEINDE EN VERRE

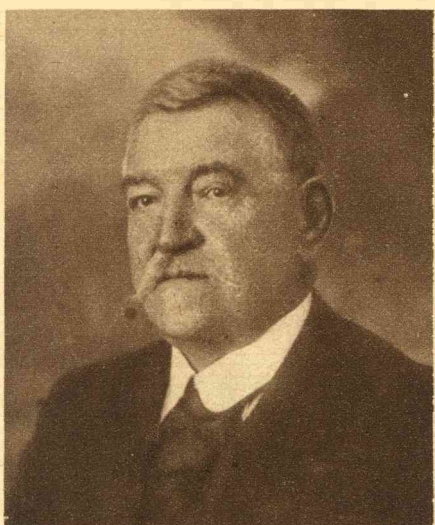
De dertigjarige auteursloopbaan van Herman Heijermans.

De vorige week Vrijdag had in den Stadsschouwburg te Amsterdam de feestelijke herdenking plaats van Herman Heijermans' dertigjarige auteursloopbaan. Te dier gelegenheid werd zijn bekende toneelspel „Schakels" opgevoerd. Op onze foto links zien wij den auteur Heijermans (geheel links) met de in het stuk optredende actrices en acteurs. De rechter foto werd tijdens de huldiging genomen. Op den voorgrond de jubilaris.

Battling Siki te Rotterdam.

Dinsdag 3 October kwam Battling Siki, die Carpentier te Parijs heeft geslagen, te Rotterdam aan. Wij brengen van deze voor de bokswereld belangrijke gebeurtenis een drietal foto's. Links: Siki poseert voor het station voor onzen fotograaf. Midden: Siki door de Grijzeels gehuldigd. Rechts: Siki met vrouw en kind gereed om den tocht door de stad te aanvaarden.

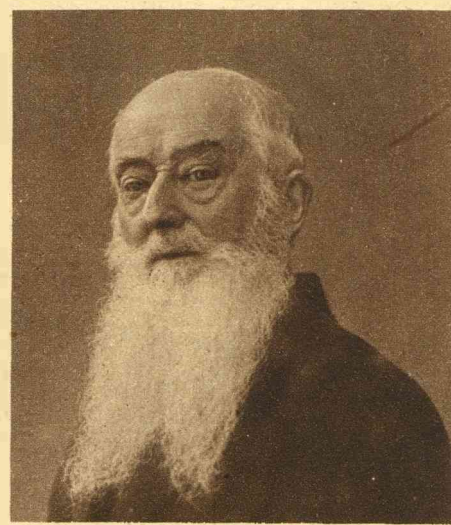
Prof. Dr. P. J. Muller †.

Te Voorburg overleed de vorige week Prof. Dr. P. J. Muller, oud-hoogleraar vanwege de Ned. Herv. kerk aan de gemeente-Universiteit te Amsterdam.

Het Duitsche Pacifisten-congres te Leipzig.

De buitenlandsche deelnemers aan het congres. 1, Goldscheid, Weenen; 2, Hudson, Manchester; 3, Mevr. Hudson, Manchester; 4, Euson, Nieuw-Zeeland; 5, A. T. Wegener, Berlijn; 6, Dr. Nasarantz, Armenië; 7, Aoylink, Nederland; 8, F. B. Meyer, Nederland.

Jhr. A. E. J. van Grotenhuis van Onstein, burgemeester der gemeente Vinkeveen, herdacht 9 Octob. zijn 25-jarig amts-jubiläum.

Links:

De baby-show in het Paleis voor Volksvlijt.

In het Paleis voor Volksvlijt te Amsterdam had voor eenige dagen een tentoonstelling plaats van babies. Onze foto geeft een aardig kiekje van eenige der kleinen, poseerend voor onzen fotograaf.

Rechts:

Een aardig drietal.

De hiernaast afgebeelde couveuze-kindertjes werden 17 Aug. l.l. geboren en terstond ter verpleging naar het kinderziekenhuis te 's-Gravenhage gebracht. Hun vader, die stoelenmatter is, en nog vier kinderen thuis heeft, kan zeer goed steun gebruiken om, als de drielingetjes thuis komen, voor hun verdere opvoeding te zorgen. De kindertjes doen zeer levensvatbaar. Hulp aan de ouders wordt gaarne in ontvangst genomen door het kinderziekenhuis, Laan v. Meerdervoort 112, den Haag. Geldelijke steun wordt door de zusters in kleeren omgezet.

DE DRIE-OCTOBERFEESTEN TE LEIDEN:

V.l.n.r. de heer v. Rossum du Chattel, voorzitter der Drie-Octobervereniging, Jhr. Mr. Dr. de Gijsselaar, burgemeester van Leiden, Mevr. de Gijsselaar en de heer Spaargaren, secretaris der Drie-Octobervereniging, luisterend naar de Koraalmuziek.

De elf-dorpentocht. De deelnemers trekken door de stad, voorafgegaan door 't vaandel der Drie-Octobervereniging.

De deelnemers aan den elfdorpentocht onderweg.

De uitdeeling van haring en wittebrood.

De uitdeeling van haring en wittebrood. — Bedeelers en bedeeden.

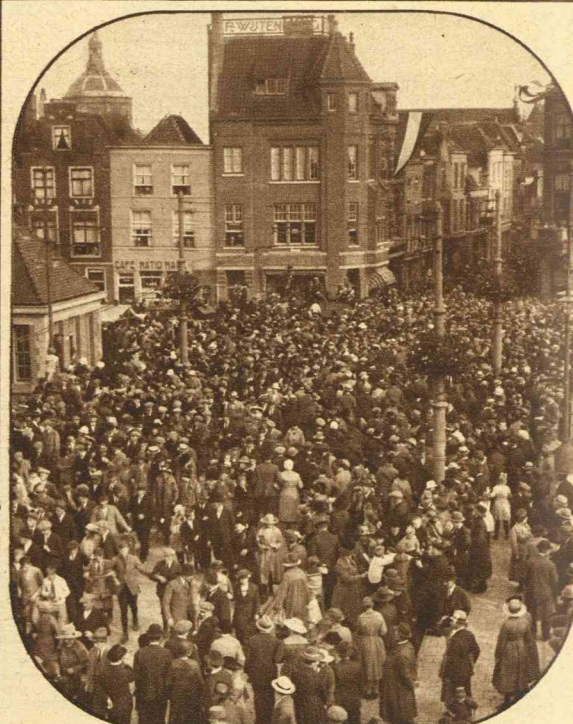
Dit jaar heeft Leiden den derden October al op bijzonder grootsche en feestelijke wijze het feit herdacht, dat de stad op dien datum in het jaar 1574 van het beleg der Spanjaarden ontzet werd. Reeds des morgens om zeven uur werd den inwoners op aangename wijze kond gedaan dat de groote dag was aangebroken, want het Leidsche Politie-Muziekgezelschap blies op dat uur van den hoogen Stadhuisstoren een toepasselijke reveille. Daarna werden er om acht uur een tiental koraalliederen gezongen tegenover het standbeeld van burgemeester Van der Werff, aan wiens moed het vooral te danken is, dat de stad in 1574 zich niet aan de Spanjaarden overgaf. Om halfnegen trokken daarop een vijfthonderdtal wielrijders en -rijders er op uit om een tocht van een 50 K.M. aan te vangen over elf in de omgeving der stad gelegen dorpen.

De uitdeeling van haring en wittebrood. — De goede gaven worden dankbaar in ontvangst genomen.

De uitdeeling van haring en wittebrood. — De belangstelling van het publiek voor deze jaarlijks plaatshebbende bedeling.

De enorme mensenmenigte die van 's morgens vroeg tot 's avonds laat Leiden's straten vulde.

HET ONTZET VAN BERGEN-OP-ZOOM

Het ontzet van Bergen-op-Zoom. — De bezetting in afwachting van de komst van Prins Maurits.

Prins Maurits met zijn pages naderen Bergen-op-Zoom.

Burgers en burgeressen van Bergen-op-Zoom zingen Prins Maurits het Wilhelmus toe.

De rei-dans voor Prins Maurits en andere hoge gasten uitgevoerd door de bewoners van Bergen-op-Zoom.

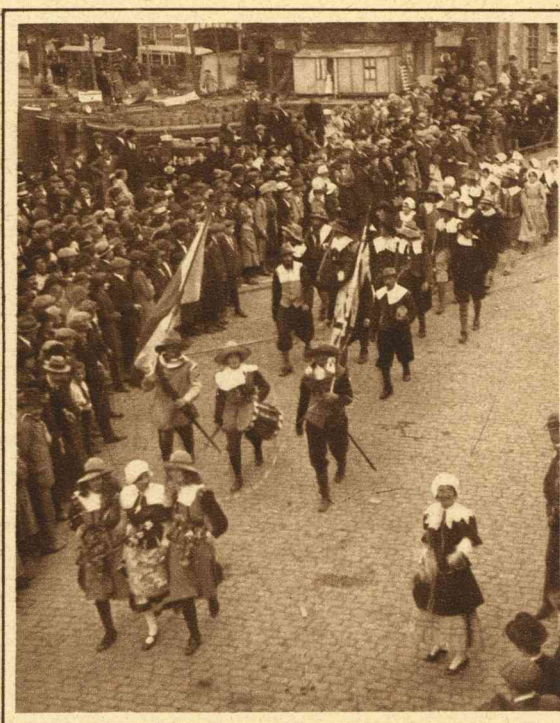

Exercitiën van het schuttersvendel van Bergen-op-Zoom.

Voor de minder-gegoeden had er onderwijl — evenals andere jaren — van negen tot halfelf een uitdeeling plaats van haring en wittebrood, hetgeen werd opgeluisterd door oud-hollandsche muziek en gondelvaarten. De clou van den dag werd gevormd door het openluchtspeel, dat een herinnering was aan het ontzet der stad Bergen-op-Zoom op drie October 1622 en dat den intocht van Prins Maurits binnen deze veste voorstelde. Na afloop van het spel formeerden de deelnemers een fraaien optocht, die, door duizenden en duizenden gadeslagen, door de stad trok. Een groot avondfeest in de open lucht vormde tenslotte een waardige apotheose voor dezen wel geslaagden, door de Drie-Octobervereniging op voorbeeldige wijze georganiseerden herdenkingsdag!

De historische optocht. — De eerewacht met het vaandel der Drie-Octobervereniging.

De historische optocht trekt door Leiden's straten.

De historische optocht. — Graaf van Mansfeld met gevolg.

15)

Mijn zoon Bardja zal te Ecbátana en te Suza deze wet helpen handhaven; Kamboezia zal ze, zoo mogelijk in Babylon invoeren. De zonen der vlakke en die aan de zee zullen door de kinderen der bergen eene betere toekomst tegemoet gaan. „Van de bergen zal hunne verlossing komen”, zooals mij een oud profeet te Babylon meedeelde, die, herinner ik mij, ook dit woord sprak „Onze God is een verterend vuur.” Herinnert gij u, Sirja, wie dit geweest kan zijn?”

„Het was de Joodsche profeet Daniël, o koning, wiens godsdienst in wezen veel met de leer van onzen meester overeenkwam, naar ons toescheen, en die door zekeren Mozes aan zijn volk was onderwezen. Ook in zijn wetboek, dat hij mij later liet zien, was waarheid en reinheid, gehoorzaamheid aan de ouders, de levensregel en de beoefening van den landbouw godsdienstig voorschrift.

„Maar andere leeraars hadden den oorspronkelijken eenvoud verduisterd, door menselijke vindingen; het geheel was misvormd en voor navolging door het volk ongeschikt geworden.

„De discipelen hadden den meester verdrongen en daardoor zijn werk te niet gedaan, nadat het eeuwen lang het volk groot gemaakt had.”

„Mij is iets van Mozes' werken bekend geworden,” zeide Zarathushtra, „doch slechts zeer weinig is tot ons gekomen.

„Indien gij, o koning, ons daarvan meer wetenschap kunt verschaffen, zal er tusschen mijn volgelingen en de zijne uitwisseling van gedachten kunnen plaats hebben en kunnen wij van twee zijden met de volksverlichting aanvangen.

„Ik wenschte het nog te beleven, dat die samenleving van het Oosten met het Westen wordt verkregen; doch, helaas, mijne dagen zijn geteld.”

Koeroes beloofde, de Hebreeuwsche geschriften en de uitlegging daarvan, te zullen oepschen en ze aan Zarathushtra te doen toekomen.

„Ik zal trachten, Daniël met u in aanraking te brengen; op dit oogenblik vertoeft hij te Suza. Hij is jonger dan gij, en ik zal hem in staat stellen, u te bezoeken. Zijn invloed in de landen tusschen Egypte en Babylon is groot en hij zal ons helpen, waarheid en licht te doen zegevieren in mijn Rijk.”

HOOFDSTUK XV.

De koning wenschte nu iets te weten van den eeredienst, door Zarathushtra ingesteld, waarop de eenvoudige man den vorst en zijn gevolg naar buiten leidde en in de nabijheid der beide altaren deed plaats nemen.

Hier verzocht hij den oudsten zijner volgelingen de reukwerken te ontsteken, die op de heiligdommen waren nedergelegd.

Toen de liefelijke reuk ten hemel steeg, sprak hij: „Wij zijn geene priesters, o koning, die in verwatenschap vorsten en volken aan hunne heerschzucht onderwerpen willen, door te beweren dat zij in bijzondere verstandhouding met het Opperwezen leven. Zij zeggen: „Wij hebben kennis van hem, ons op wonderdadige wijze meegedeeld; hij heeft tot ons gesproken door zijnen mond; zijne stem heeft hij ons doen hooren en zijne wet op steenen tafelen, in een heilig boek opgeschreven.

„Al zulke beweringen zijn afkomstig uit Ahriman's leugenrijk. Zij hebben niets te maken met de waarheid. God woont niet in tempelen met handen gemaakt. Wij brengen alleen hulde aan de zon en het vuur, die alles, wat op aarde heeft, geschapen hebben en onderhouden. Zij zijn Ormuzd's werken en uit zijne werken wordt hij gekend. En volgens ons vermoeden, is ook die zon, in ons oog zoo onmetelijk groot, slechts een zeer klein deel van Ormuzd's oneindige schepping.

Het gansche Heelal is uit vuur ontstaan en naar mijne meening zijn alle sterren, die gij aan het uitspannel ontdekt, zonnen, die hare planeten beschijnen en tot het leven wekken, gelijk op de aarde geschiedt. Het gansche Heelal is van Ormuzd vervuld; het Heelal is Ormuzd. Wij hebben dus ook geen tempel, waarin andere volken beweren hun God te herbergen, de hemel is Ormuzd's huis en de aarde een voetbank zijner voeten.

Wij brengen geen offers meer, zooals ook de Perzen tot dusver nog deden; wat beteekenen onze gaven in Ormuzd's oog?

Hij let op onze daden en luistert naar onze gedachten.

Wij brengen hem een reukoffer en eeren zijne schepingen, door ze met zorg en eerbied te behandelen en ons te verlustigen in hare schoonheid en haar nut.

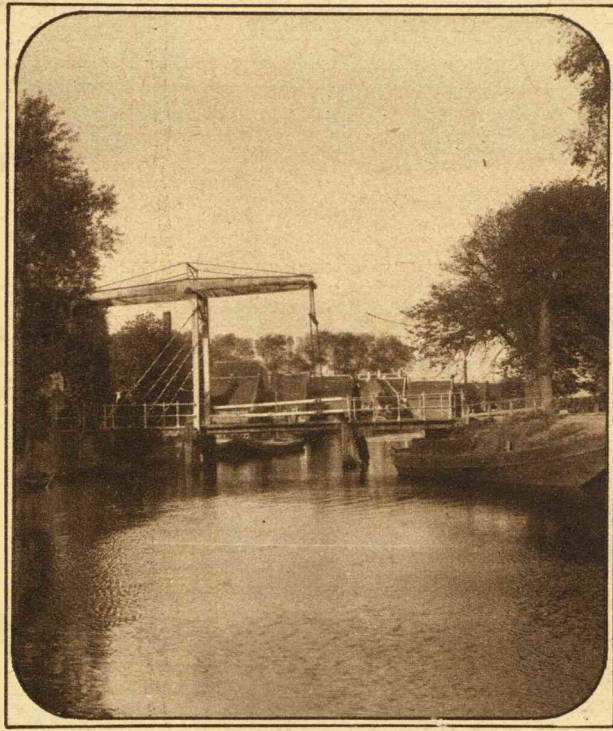
En onder al zijne werken is de mensch het voorwerp onzer zorgvuldigste aandacht. Wij betrachten onder elkander eene innige aanhankelijkheid en liefde.

En trachten wij voor alle menschen liefderijk te zijn, in het bijzonder helpen wij elkaar, indien wij door de jaren in nauwere betrekking zijn getreden.”

„Dus,” zeide Koeroes, „zal ik het plan moeten opgeven, om u hier een grooten en schoonen tempel te bouwen, alvorens ik mijn eigen huis ga grondvesten? Dat spijt mij, vader, ik had het gaarne gedaan.”

„Dit heiligdom,” zeide Zarathushtra, „is door mij gesticht en het is mijn liefste wensch, dat het onveranderd stand houde tot in de verste eeuwen en door alle ware vereerders van Ormuzd worde bezocht, zoolang de wereld staat.

„Dat men 't vereere, als een oord van stille aandacht en vrome overdenkingen, die door geen aardsche praal mogen worden afgeleid. Omgeef het door een hof van Eden, waarin mensch en dier zich verlustigen kan; maar laat het eenvoudig en liefst onveranderd blijven.

Een aardig plekje te Kaiwijk aan den Rijn

„Doch ik sprak, o koning, van mijne vrienden hier, die ik sinds jaren ken. Sta mij toe, u nog iets te openbaren, dat ik tot dusver verborgen heb gehouden, omdat ik het wijzer achtte, zoo te handelen. Ik mag hier mijn goeden leerling en Sirja's beminden Darja aanschouwen, en hoe hij is opgegroeid tot een man, die het zwaard draagt in dienst van zijn vorst.

„De jongelieden hebben mij verzocht, den band der liefde, die hen verbindt, te bevestigen door hun huwelijk in te zegenen in den naam van Ormuzd, hunnen Schepper.

„Kom nader, geliefde zoon, en ik zal u vertellen, wat gij nog niet weet. Gij herinnert u uwen vader, Masistes, die door een ongeluk ontijdig overleed?

„Hij was een eenvoudig herder en een braaf man; toch was hij de zoon eener vrouw, die aan het tegenwoordig koningshuis verwant was.

„Hij was de zoon van den waardigsten onzer herders en zijne moeder, die de zuster van uw vader Kamboezia was, o koning Koeroes, had dien man gehuwd uit zuivere genegenheid.”

„Dan was Darja's vader de broeder van mijn neef Hystaspes, die te Ecbátana vertoeft,” zeide Koeroes verbaasd en verheugd.

„Zoo is het,” ging de oude man voort. „Of liever zoo dachten wij, tot Masistes stierf. Op zijn sterfbed bekende hij mij, dat hij nimmer kinderen had gehad; dat Hystaspes bij zijn vertrek den oudsten zijner beide zoontjes bij zijn broeder liet, en alleen den jongste, Artabanus medenam.

„Masistes meldde later aan zijn broeder, om zijne vrouw, die kinderloos bleef te troosten, dat het jongske gestorven was.

„Zoo ging Darja door voor Masistes' zoon, tot de dood hem de bekentenis afdwong. En ik heb die tot dusver verzwezen.”

„Dat verklaart mij de genegenheid, die ik voor den knaap gevoelde, toen ik hem voor het eerst in de oogen zag,” riep Koeroes verheugd uit. „Gij weet, dat ik in mijne jeugd ook maar een herdersknaap was. Treed nader, prins Darayavoes; want zoo zal in het vervolg uw naam luiden, die slechts in den volksmond verbasterd was. Ten tweeden male geef ik u Sirja tot bruid, die ook van naam veranderen zal en voortaan

Artystona heeten. Wij zullen uwen vader Hystaspes een koerier zenden en zoodra hij met uwen broeder is aangekomen en met Artystona heeft kennis gemaakt, zal hij zijne goedkeuring hechten aan uwe verbintenis. En dan zal hier de bruiloft gevierd worden en vreugde heerschen, als nimmer te voren.”

Darayavoes en Artystona knielden nu voor Koeroes neder en kusten den zoom van zijn kleed.

Koeroes hief hen beiden op en kuste hen op den mond ten teeken, dat zij voortaan gelijkwaardig waren met den koning en zijne familie, volgens oud Perzisch gebruik.

Toen legde Zarathushtra de hand op hunne schoone hoofden neder en zegende insgelijks den goeden vorst, die een vader zijner onderdanen zou genoemd worden. Ook Bardja omhelsde zijnen neef en zijne nicht. En toen zij opstonden en huiswaarts keerden en voor enkele dagen slechts scheidden, om daarna voor altijd vereenigd te worden, toen fluisterde Sirja haren vriend in het oor:

„Mijn droom van Ecbátana is uitgekomen; zijt gij nu tevreden?”

„Hij is schooner vervuld, dan ik had durven denken,” zeide Darja verheugd.

Hij kuste zijne bruid en liet haar met Marna alleen.

HOOFDSTUK XVI.

De bruiloft van Prins Darayavoes en Artystona was gevierd. Koeroes had zijnen neef en de Rijksgrouten opgenomen en als lid van het koninklijk huis der Achae-meniden erkend. Hij had hem het ambt van Sirja's vader gegeven, dien hij Gobryas noemde en zijn gebied vergroot, dat zich nu uitstrekte over de Zuidelijke helft van het Perzisch Rijk, terwijl Bardja naar Ecbátana zou vertrekken, om het bewind te voeren over de noordelijke helft.

Hystaspes was met Artabanos aangekomen en had zijn oudsten zoon in liefde aanvaard, met de schoone vrouw, die hem toebehoorde.

Reeds twintig jaren had hij hem doodgewaand, daar Masistes, wiens echt kinderloos bleef, door zijne vrouw was overgehaald, hem Darja's dood te melden en het kind voor zijn eigen liet doorgaan.

De kunstwerken, door Boenjah vervaardigd, waren achtereenvolgens op den rug der kameelen te Persépolis aangevoerd en de kunstenaar, die eenige leerlingen had gevormd en een reusachtige werkplaats doen verrijzen met geschoolden werklieden vervuld, sloot zich daar dagelijks op en werkte ijverig aan nieuwe motieven.

Te gelijk liet Darayavoes ontzaglijke voorraden bouwmaterialen aanvoeren en de bevolking, ver in het rond, werd gebezigd, om die te verwerken en de grondslagen te leggen van een nieuw paleis, dat op den wensch van Koeroes in dit schoone land verrijzen zou, dat hij, als zijn stamland, die eer waardig keurde.

Nergens, noch in Suza, noch te Pasargadae, of te Babylon en Ecbátana, voelde hij zich zoo goed te huis, als in zijn geliefde Iran, waar een priester leefde en de aanminnige vrouw bloeide, die hem tot een geheel ander mensch hadden gemaakt.

Ecbátana was vol van 's konings schatten, die hij van Cresus had afgenomen; Suza bergde zijn moederloos huisgezin, zijne dochters, zijne hofhouding en bedienden, waar Atossa heerschte als gebiedster, die hem een gruwel was. Te Persépolis wilde hij leven en sterven.

Necho, en ook Sirja, zelfs Darja, om hem nog éénmaal met dien ouden naam te noemen, schudden het hoofd, wanneer zij al die toebereidselen zagen, het bakken der tichelen, het houwen der steenen, het verzamelen van de asphalt en de aardpek, om de metselwerken hecht en stevig te maken; al die nuttelooze slavenarbeid, herinnerde Necho aan zijn vaderland. Bezorgd keek hij naar de hoge vierkante rots van Ahriman en zijne woeste wachters, in den vorm van dieren, die daarginds in het Oosten verzezen, sinds de aarde uit vuur was bekoeld.

Hij vreesde, dat het voorbeeld der vorsten van Egypte en Chaldea, door Koeroes ook hier nagevolgd, zou leiden tot nieuwe tirannie en groothedswaanzin en hij had, met zijne kinderen, zooals hij Darja en Sirja noemde, liever gezien, dat hun vorst zich, naar de leer van Zarathushtra, had vergenoegd met zijn eenvoudig huis, te midden van een Hof van Eden, zooals de wijsgeer zich had uitgedrukt.

Doch Darayavoes en Artystona stelden hem eenigszins gerust. Hun bemoedigde het denkbeeld, dat geene priesterkaste, zooals in Egypte, zich naast en weldra boven den koning zou verheffen.

En in die hoop werden zij versterkt door de maatregelen, welke Koeroes nam en die in geheel Perzië en Medië werden afgekondigd, om den invloed der Magiërs te temperen.

(Wordt vervolgd)

UIT HET VOLLE LEVEN

Moestapha Kemal's helpster.

Halid Edit Hanum, de Turksche schrijfster, van wie men in de kringen der Turksche emigranten zegt, dat zij de vrouw is, „die achter Kemal staat”.

De Sultan van Turkije,

wiens afstand van den troon men algemeen na het sluiten van den vrede verwacht. Onze foto geeft den Sultan(x) in gebed.

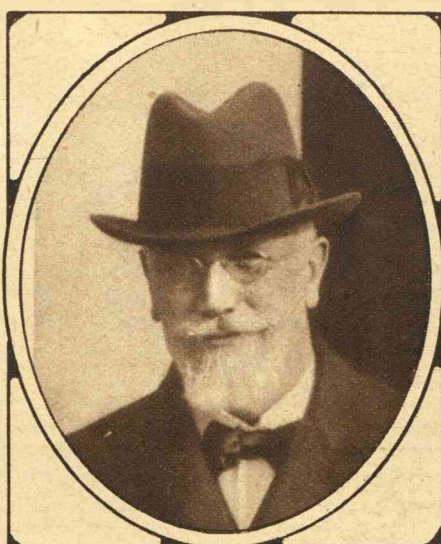
Generaal Harington,

de opperbevelhebber der Britsche troepen in de neutrale zones.

De crisis in het Oosten.

Engelsche troepen die met muziek voorop, Konstantinopel binnentrekken.

Venizelos,

de man, die als generaal-vertegenwoordiger van Griekenland bij de Westersche mogendheden optreedt.

De crisis in het Oosten.

De nauwste plek van den Bosporus — zooals men weet de twistappel in het oostersche conflict.

Links:

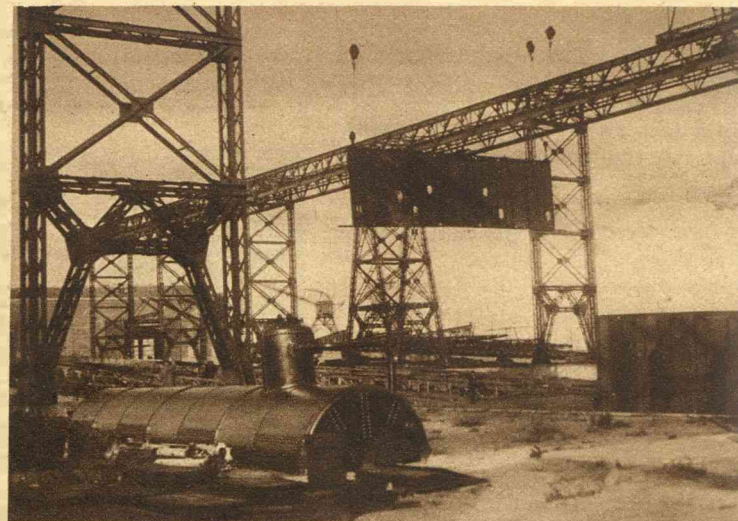
Het Dresdener Kreuz-chor.

Het koor van de Kreuzkirche te Dresden, dat een reeks concerten in ons land geeft, maakte de vorige week een boottocht van Leiden naar Amsterdam. Onze foto werd bij het vertrek uit Leiden genomen.

Rechts:

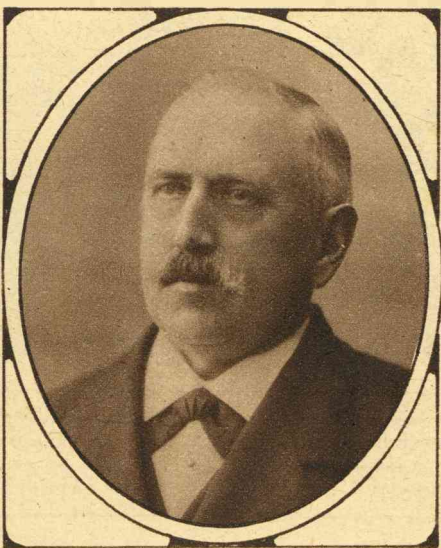
De nieuwe werf van de Ned. Scheepsbouw-Mij.

Te Amsterdam werd Vrijdag 6 Oct. een nieuwe werf van de Nederlandsche Scheepsbouw Maatschij. aan den overkant van 't IJ officieel geopend. Onze foto geeft een kijkje op deze werf.

Het jubileum Van Hirsch.

Ter gelegenheid van het feit dat het bekende modemagazijn Hirsch & Co. te Amsterdam veertig jaar bestond, was het gebouw des avonds feestelijk verlicht.

J. Romanesko.

De heer J. Romanesko, directeur van den Markt- en Havendienst te Leiden, hoopt met ingang van 1 Januari a.s. zijn ambt als zoodanig neer te leggen.

Nationale Visscherswedstrijd te Leiden.

Zondag 8 October had te Leiden aan de Haarlemmertrekvaart een nationale visscherswedstrijd plaats. Onze fotograaf kielte eenige der deelnemers, terwijl zij in actie waren.

VOOR ONZE HUISMOEDERS

Nuttige Wenken.

Fijn schoenwerk houdt men zacht en glanzend door het dagelijks met eiwit of vaseline in te wrijven. Wat in de eierschalen achterblijft, is hiervoor uitstekend te gebruiken.

Wit geverniste of gelakte meubelen of andere voorwerpen van dien aard kan men het beste reinigen door ze in te smeer met een dik papachtig mengsel van fijn gewassen krijt en melk, waarna men ze met een schoonen doek zorgvuldig afwrijft. Vooral den doek vlak nemen en gelijkmatige streken ermee doen.

Stoombaden zijn bijzonder nuttig bij ernstige gevatte koude en verouderde reumatiek.

Men moet nooit trachten niezen in te houden, want daardoor en ook door te forsich niezen, kunnen kleine bloedvaten in het oog of in de hersens springen, wat zeer gevaarlijk is.

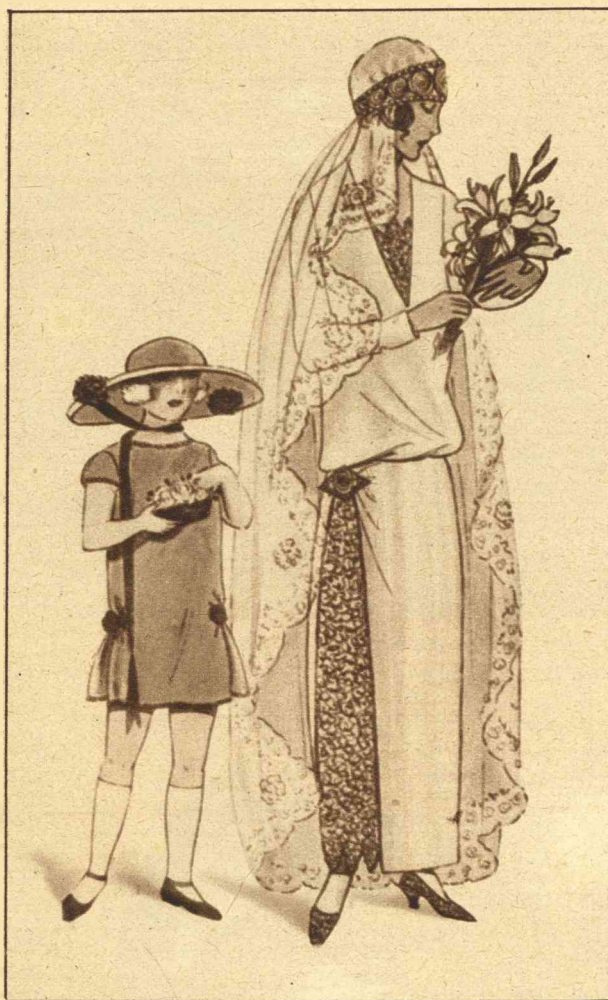
Menige menschelijke huid transpireert niet alleen vocht, maar ook vethoudende bestanddeelen. Hiertegen helpen in de eerste plaats warmwaterwasschingen en na het afdrogen inwrijvingen met een mengsel van tien gram benzoëttinctuur en dertig gram etherischen spiritus, wat men laat indrogen.

Te veel speekseltoevoer vermindert door ijverig gorgelen met frisch water en door neusbaden van 24° R.

Een zittende leefwijze is, minstens genomen, niet gezond; daarom moeten de nadeelen zooveel mogelijk worden opgeheven door op andere tijden flink beweging te nemen, gepaard gaande met diep ademhalen.

Te warme vertrekken zijn dikwijls de oorzaak van allerlei gevatte koude. Als een normale kamertemperatuur geldt daarom 14° R.

Wollen kleederen, die duf ruiken hangt men eerst langen tijd in den tocht en daarna wrijft men ze met verdunde geest van salmomiak in. Muffe kleeren borstelt men met een afkooksel van zeep, lijn en campêchhout-zaagsel. Voor driekwart droog worden ze opgeperst.

EEN FRAAI BRUIDSCOSTUUM

De hierboven afgebeelde bruidsjapon is gemaakt van wit marocain, waarin een quille van gecireerde kant. Het vest is bijpassend, terwijl de gesp van strass gemaakt is. Het jurkje van het strooierkje is van koningsblauw crêpe Georgette met een rand van kralen en een ceintuur van rococo-rozen.

Recepten.

Irish stew van schapenvleesch.

Benodigd: Eén K.G. schapenvleesch of lamsvleesch, twee K.G. geschilde aardappelen, acht groote uien, wat peper en zout.

Bereiding: Snijd de aardappelen en de uien in plakjes; leg in een stoofpan een flinke laag daarvan, bedek die met een gedeelte van het rauwe, in lapjes gesneden vleesch en strooi daarop wat peper en zout. Ga op deze manier voort de pan laagsgewijs te vullen tot alles verbruikt is; voeg er dan zooveel kokend water bij, dat juist alles bedekt is. Sluit de pan flink en neem het deksel er tijdens de bereiding (dat is gedurende ongeveer drie uur) niet af.

Zet de pan op een niet te warm plekje van het fornuis of ook wel in den oven; laat het gerecht langzaam gaar worden, roer dan alles los door elkaar en doe het op een verwarmden schotel.

Kaasoezen.

Benodigd: 2½ d.L. melk; 75 gram boter; 5 gram zout; 250 gram tarwemeel; vier à vijf eieren; honderd gram geraspte kaas; vijftig gram kleine blokjes kaas.

Bereiding: Breng de melk met het zout en de boter aan de kook, strooi er, flink roerende, het meel in, laat het deeg onder voortdurend roeren een paar minuten doorkoken tot het van de pan loslaat en neem het dan van het vuur.

Laat het deeg een oogenblik bekoelen; roer er één voor één de heele eieren door, flink met een houten lepel het deeg door elkaar werkende; voeg er ook de geraspte kaas bij.

Vorm van het deeg, met twee in water gedoopte lepels, balletjes zoo groot als een klein ei; schik ze op eenigen afstand van elkaar op een met boter besmeerd bakblik, leg op elk een klein vierkant blokje kaas en bak ze dan in een matig warmen oven, tot ze 't dubbele van hun oorspronkelijke grootte hebben gekregen, en mooi lichtbruin en luchtig zijn. Laat den oven gedurende de eerste tien minuten vooral dicht, daar de soezen anders zouden inzakken. Presenteer ze warm. (Inplaats van ze in den oven op een bakblik te bakken, kan men ze ook gaar maken door ze in frituurvet te laten glijden, waarin ze dan ongeveer tien minuten moeten blijven; men laat ze dan in dat geval voor het opdoen even op grauw papier uitlekken).

VOOR DE JEUGD

De vliegen van Castelnau. (Slot).

„Mijnheer de Schout, wat ben ik U dankbaar! Die leelijke vliegen zullen me schadeloos stellen voor het verlies van mijn honing! Dat beloof ik U! Maar zoudt U mij ook een geschreven bewijs willen geven van die machtiging? U begrijpt wel, dat zou dan een soort van vonnis zijn, dat ik gerechtigd was te voltrekken.”

„Wel zeker, met genoegen, vriend! Schrijf maar op, Hilarius. Ik zal wel onderteekenen.”

En na eenigen tijd: „Daar heb je er een zegel aan en nu is de machtiging dus in optima forma.”

Toen de boer, na oprechte dankbetuiging, eindelijk weg was, konden beide heeren eens naar hartelust lachen; lachen, dat hun de lever schudde en de tranen over de wangen liepen!

Nóg hadden ze niet gedaan, toen ze midden op het plein 'n bijzondere drukte hoorden en daar een man zagen aankomen, onder geleide van vier boogschutters.

„Maar dat is onze vliegenklant!” riep de Schout. „Wat kan diè nu weer hebben?”

Het antwoord op deze vraag liet zich niet lang wachten. Het vijftal trad binnen, gevolgd door een groote schare nieuwsgierigen. En de aanvoerder der boogschutters sprak: „Mijnheer, de man dien wij hier in ons midden voeren, is een kwaadwillige gek...”

„Ja, mijnheer de Schout,” viel nu één der omstanders in. „Dat kan ik getuigen: ik stond daar zoo even, net op den drempel van mijn woning, toen die ongelukkige op mij afkwam, of liever op het pak kaarsen, dat bij wijze van uithangbord boven mijn winkel hangt, al schreeuwende: „Daar heb ik jullie nou, leelijke snoepers. Wacht maar!” En met één enkelen stotslag heeft hij toen alle kaarsen aan gruzelementen gestooten!”

„Bij mij heeft hij nóg erger huis gehouden,” viel een buurman toen in, — de aardewerkhandelaar van den hoek —: „Op dezelfde manier heeft hij stápels borden gebroken.”

„En in mijn winkel is er geen fleesch meer heel, al het kostbare vocht over den grond!” weeklaagde de apotheker.

Een ander kwam met een dikke buil op het voorhoofd, weer een ander met een gezwollen neus en lippen; allemaal tengevolge van de minder zachte aanraking met Sidoine's stok! — En zóó ging het maar door!

DE VROOLIJKE MUZIKANT.

Heidideldom, nog een paar jaren,
Zingt Jaap, de kleine guit,
Heidideldom, dan ga ik varen
Op Vaders mooie schuit!

Mijn harmonica reist met mij mede
Naar 't verre Moorenland,
Ik blijf, op zee en op de reede,
De vroolijke muzikant!

Toen eindelijk de boogschutter, die het eerst gesproken had, nu ook weer aan het woord kwam, zei hij: „Ja, mijnheer de Schout, en het gekste van alles is nog, dat die man verklaart, hoe u hem gemachtigd zoudt hebben tot die baldadigheden: „Laat mij toch begaan,” riep hij maar telkens; „ik mag alle vliegen dooden van Castelnau, ik heb een machtiging van den Schout.”

„Ja, is het dan niet waar?” vroeg de man. „Heeft U mij nog geen half uur geleden het stuk niet gegeven, waarbij ik machtiging kreeg, om alle vliegen te verpletteren, die ik in Uw rechtsgebied op mijn wegen tegenkwam; om mij te wreken op de snoepers van mijn honing?”

Op dit oogenblik lachte Schout Caprais Magriboul niét meer; dat verzeker ik U! Hij kookte inwendig van drift, om de geslepenheid van den boer, die hem met zijn listige krentenogjes aangluurde, of hij op zijn beurt zich nu vroolijk maakte over een dergelijke manier van rechtspreken!

„Dat een ieder zich terugtrekke, behalve de gek,” luidde het bevel van den Schout. „De schade, door den man toegebracht, zal vergoed worden.”

Wat dit aangaat waren de aanwezigen dus gerustgesteld en haastten zich, het vertrek te verlaten; waarop de Schout zich tot den aangeklaagde wendde en hem driftig toevoegde: „Nu, honingman, ben je tevreden met de machtiging, die ik zoo dwaas was je te verleen?”

„Nog niet heelemaal, mijnheer de Schout,” antwoordde de man, onvervaard. „Ik heb eerst recht afgerekend met die nare vliegen, als ik nog even dat enkele exemplaar mag doodslaan, dat zich daar net op uw neus heeft gezet!” En reeds hief hij zijn stok op.

„Neen, laat dat,” brulde nu de Schout. „Hoeveel hadt je moeten hebben voor dien honing één, twee, of drie daalders?”

„Ik zal het schappelijk met u maken, mijnheer de Schout. Twee daalders, dus.”

„Ziehier! Maar nu het stuk terug...”

„Het spijt mij, mijnheer, maar dat ben ik kwijt geraakt, nèt op het oogenblik, dat de boogschutters mij inpakten!”

En bij zich zelve dacht hij: „Zóó dom zal ik niet zijn, om dat papier af te geven! In het bezit van dit stuk ligt juist mijn kracht! Als ik dat kwijt was, zou ik zeker in minder dan géén tijd achter slot zitten. Ben ik eenmaal goed en wel in veiligheid, dus buiten het rechtsgebied van Castelnau, dan kan ik het met een gerust hart weggooien!”

Maar Schout Magriboul, die deze laatste list niet eens doorgrondde, sprak: „Je kunt gaan, man!”

„Dank U nog wel voor uw machtiging, mijnheer de Schout!” Daarmee verliet Sidoine Pieldemil het vertrek.

OOM TOM.

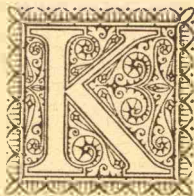
DE ZONNEJONKVROUW

EEN ROMAN VAN DE ROODE AARDE

VAN ANNY WOTHE

Vertaald door Mevr. J. P. WESSELINK-VAN ROSSUM

3)

inderen met bloemenkransen op het hoofd, liepen dan rondom den offersteen en wierpen heilige kruiden en lichte bloemen in de vlammen en zongen:

„God der liefde, witte Balder,
Neig U genadig naar onze groeten,

Bloemen, rein als onze harten

Leggen wij gaarne aan Uw voeten.”

Aanvallig had zij het versje half zingend gezegd en ze keek nu lachend naar den vreemdeling op.

Zijn donkere, zwaarmoedige, half gesloten oogen keken haar onafgebroken aan.

„Die regels zijn uit „Dertien linden”,” zei hij langzaam.

„U kent het boek? Wat verheugt mij dat. Ik lees het telkens weer, omdat het tooneel immers onze mooie roode aarde is. Kent u ons heerlijk Westfalenland?”

„Maar vluchtig,” zei de begeleider van Helmgard ontwijkend, „maar ik vind het begrijpelijk, dat u den witten Balder, den Zonnegod, liefhebt.”

„Is het niet zoo,” zei Helmgard vroolijk lachend. „Bovendien word ik elken dag aan hem herinnerd, want mijn neef heet Baldo, de naam stamt zeker ook af van den „Zonnige” en —”

„Daarom heeft u uw neef lief,” antwoordde de vreemdeling met een heel somber gelaat. „Is het niet zoo?”

Verward sloeg Helmgard haar blauwe oogen neer en een gloeiende blos bedekte haar gelaat en hals.

„Daaraan heb ik nooit gedacht,” stamelde zij half verschrikt, maar snel kreeg haar vroolijke aard weer de overhand.

„Natuurlijk houd ik van Baldo. Voordat hij bij ons kwam was het echt eentonig in huis. Nu ga ik dikwijls met hem op de jacht of wij rijden samen uit. Het is heel prettig een neef te hebben.”

Er klonk wat eigenzinnigheid in haar stem.

De vreemdeling glimlachte weemoedig.

„Ongetwijfeld,” kwam het toen bijna spottend over zijn lippen.

„Bent u ook een jager?” vroeg Helmgard, haar blik op het jachtkostuum van haar geleider gericht.

„Ja, maar op dit oogenblik zonder wapen, juffrouw, ik heb niet anders dan dezen goeden stok.”

Wat was die man toch eigenaardig.

Een huivering liep Helmgard over den rug. Als de man haar nu met zijn stevigen stok, dien hij in de hand droeg, neersloeg?

Het was toch onvoorzichtig geweest met een vreemdeling over de heide te gaan.

De slanke man naast haar had zeker iets vermoed van Helmgard's gedachten, want zijn stem klonk wat bitter, toen hij zeide:

„Het is geen wapen voor iemand, wiens goden men allen verslagen heeft. Het zwaard behoort alleen in de hand van een man. Ik draag er geen meer.”

Helmgard schrikte en keek angstig naar haar begeleider op. Was de man waanzinnig?

„U bent zeker een vreemdeling in deze streek,” vroeg zij.

„Ik ben hier geheel vreemd,” antwoordde hij.

Een poos heerschte er een diep stilzwijgen tusschen de twee.

Het stralend goud van den morgen danste over de rozeroode klokjes der heide. Een verwijderd lied klonk als een verloren geluk. Hier en daar stond een slanke berk met zijn witten zilveren bast in den zonneglans en wiegde zijn groenen sluier in den koelen wind en Helmgard dacht:

„De heide is vandaag als een sprookje.” Maar voor den man, die naast haar liep, was het, alsof een zonnige droom naast hem ging, als hij op Helmgard's goudglanzend hoofdje neerkeek. En toch zag hij daarnaast steeds een donkere schaduw, die met het aanvallige zonnekind meeliep en het hart werd hem zwaar en maakte zijn donkere oogen, die van lijden spraken, droevig.

„Nu zijn wij er dadelijk,” begon Helmgard het gesprek weer, „daarginds is de Havikshof.”

Zij duwde de waterlelies, die nu geheel open waren gegaan, vaster onder den rand van haar met goud bewerkt kapje, en wist niet hoe lief en sprookjesachtig zij er met die versiering boven de kleine ooren uitzag.

Steeds somberder werd het gelaat van den

vreemdeling. Wilde het leven hem weer bespotten?

„U kent den eigenaar van den Havikshof? Is hij een gemakkelijk man in den omgang?” vroeg hij. Helmgard lachte.

„Harms Oerre? Hij is evenals alle Westfalen eigenzinnig en stug. Hij weet wat hij wil, en doet, wat hij voor recht houdt.”

Zij stond voor den grooten vijver, waarachter de deftige door eiken omgeven hoeve lag. Een oude put verhief haar hoogen staak met ketting schilderachtig in de blauwe lucht. Van den gekleurden voorgevel knikten naar oud gebruik in hout gesneden paardkoppen. Het met stroo gedekte dak glinsterde als zilver in de zon.

Juist toen Helmgard naar de zijdeur van het huis wilde loopen werd deze geopend en een oude vrouw in de Westfaalsche boerendracht, het grijzend haar half onder de nauwsluitende zwarte muts verborgen, legde de handen beschuttend boven haar oogen en keek het naderkomend paar onderzoekend aan.

„Hemel, dat is de Zonnejonkvrouw!” riep zij het huis in. „Kinderen, daar is de Zonnejonkvrouw —”

Gemeentelijke auto-omnibusdienst te Amsterdam.

Ten behoeve van de bewoners der door de hoofdstad geannexeerde gemeente Watergraafsmeer, wordt op 15 October een gemeentelijke auto-omnibusdienst geopend, welke de verbinding tusschen de Kruislaan en de Leidsche Boschjes onderhoudt.

Helmgard's begeleider keek, terwijl zijn gelaat verhelderde, naar Helmgard en glimlachte, toen deze diep blozend naar de oude vrouw toeliep, zonder zich verder om hem te bekommeren.

„De Zonnejonkvrouw, de Zonnejonkvrouw,” riepen een paar vlaskopjes en een jongen en een meisje klemde zich vast aan Helmgard's kleeren en zouden haar omgetrokken hebben, als grootmoeder Elke hun niet geboden had wat kalm te zijn.

„Heeft U wat voor ons meegebracht?” vroegen de kinderen zacht.

Helmgard knikte hun vroolijk toe, maar de oude Elke duwde haar kleinkinderen snel de keuken in.

Wantrouwend gleed een blik uit haar groote, grijze oogen naar den vreemdeling.

„Wat wil de man, Zonnekind?” vroeg zij barsch.

„Ik weet het niet, grootmoeder,” antwoordde Helmgard, „ik wees hem den weg naar uw hoeve. Hij wil Harms Oerre spreken.”

„Kom dan binnen, mijnheer.”

De vreemdeling moest zich diep bukken, toen hij, terwijl hij zijn hoed afnam, door de lage deur de keuken, die tegelijk als woonkamer diende, binnenging.

In dit groote vertrek, waarin zich bijna het geheele familieleven der Westfaalsche boeren afspeelt, bevond zich in het midden het haardvuur dat nooit uitging.

„Gaaf u zitten, mijnheer,” zei Elke op een matten stoel wijzend, dien zij eerst netjes met haar boezelaar had afgeveegd. „Mijn zoon is op het oogenblik op den dorschvloer, —” zij wees naar een breede glazen deur, die het woonvertrek van den dorschvloer, die ook de deel genoemd werd, scheidde. „Hij zal wel spoedig hier komen.”

Daarna verzocht Elke Helmgard plaats te nemen op de bank naast den haard, de eereplaats van Elke, die zij anders aan niemand afstond. De kinderen verdrongen zich om Helmgard en weldra had de jongen een prentenboek en het meisje een naaidoosje met gekleurde wol en glimmende kralen in haar arm. Wat was dat mooi! Voor de oude Elke kwam een fleschje wijn en heerlijke ingemaakte vruchten voor den dag.

„Omdat je er zooveel van houdt,” zei Helmgard.

De oude vrouw kuste dankbaar de hand van het jonge meisje.

„Wat denk je toch altijd lief aan de oude Elke,” zei zij teeder.

De vreemdeling scheen ongeduldig te worden. Misschien ook, omdat hij voor Helmgard in 't geheel niet meer scheen te bestaan.

Haastig sprong hij van zijn matten stoel op. Er lag iets gebiedends, iets hooghartigs in zijn verschijning toen hij kort tot Elke zeide:

„Sta mij toe, dat ik uw zoon op de deel opzoek. Ik heb haast.”

En zonder een antwoord af te wachten boog hij licht voor Helmgard en liep naar de deur die naar den dorschvloer leidde.

Verbluft keek de oude vrouw hem na.

„Dat is me een tiran, Zonnekind,” zeide zij, „dien je hebt meegebracht.”

Helmgard knikte, streefde de kinderen over het haar en zond hen daarna weg.

Moeder Elke haalde den haak, waaraan de ketel hing, omlaag, vulde den ketel met verse melk en wakkerde het houtvuur krachtig met een blaasbalg aan.

„Spoedig krijg je een lekkeren dronk, mijn kindje,” zeide zij en keek Helmgard vol liefde aan. „Je wordt elken dag nog mooier kind, maar neem je voor de mannen in acht. Er komt niets goed van, als je lief tegen hen doet.”

„Heb geen zorg, Elke, ik heb niet veel over voor de heeren der Schepping.”

„En toch raap je hen zelfs van de straat op,” gromde de oude vrouw.

„De straatweg is toch voor allen, grootmoeder.”

De oude vrouw slofte rondom den haard en ging zitten op de plaats van den heer des huizes, tegenover Helmgard.

„Kom, vertel nu kind,” zei zij aanmoedigend. „Je moet toch het een of ander op het hart hebben, dat zie ik aan je. Zeg het dus gauw, voordat de vreemdeling terugkomt.”

Helmgard nam het met goud bewerkte kapje af. De waterlelies stak zij in haar keurslijfje. Daarna hief zij het gloeiend gelaat op en keek besluiteloos den schoorsteen boven zich in waar vleesch, ham, spek en worsten om te rooken opgehangen waren. Langs den rand van den schoorsteen glinsterde blank gepoetst tin en koperen vaatwerk, dat door zijn ouderwetsche vormen steeds Helmgard's verrukking had opgewekt. Maar heden zocht haar blik niet de blanke voorwerpen. Haar oogen keken vaag in den zwart berooken schoorsteen.

„Ik zou je graag wat vragen, Elke,” zei het blonde meisje eindelijk schuchter.

De scherpe grijze oogen der oude vrouw rustten onderzoekend op het jonge gelaat.

„Zijn er mannen in het spel?”

Helmgard schudde het blonde hoofd en sprong op, terwijl zij het gouden kapje verlegen in haar hand zwaaide.

„Nee, Elke, je moet mij slechts zeggen hoe het kwam, dat mijn vader mijn lief moedertje, dat hij zoo heeft liefgehad, vergat en nauwelijks een jaar na haar dood de prinses nam.”

Elke streek in gedachten haar grijs haar van het voorhoofd en zeide toen, terwijl zij onzeker haar harde hand over het ritselend zijden boezelaar liet glijden:

„Dat weet ik niet, Zonnejonkvrouwtje. De prinses heeft ginds in het Elzenslot gewoond, daar heeft je vader haar zeker leeren kennen en nu zijn zij getrouwd.”

„Maar, Elke, dat gaat toch niet zoo eenvoudig, het hof te maken aan een prinses. Er zijn toch vele menschen die er tegen zouden protesteeren en dan — weet je — is het niet merkwaardig, dat men in 't geheel niet weet, wat voor een prinses mama eigenlijk is. Alles is met zoo'n groote geheimzinnigheid omgeven.”

„Waarom vraag je er je vader niet naar?” zei de oude vrouw.

Helmgard sloeg haar lange wimpers neer.

„Ik heb het eens beproefd, Elke. Toen werden vaders heldere oogen heel droef en zwaar en hij zeide: „Roer niet aan dingen, kind, die men beter doet te laten rusten.” Is dat niet eigenaardig, Elke? Je bent de eenige, die nog iets uit den ouden tijd weet, uitgezonderd misschien de predikant. De menschen in het dorp schudden altijd het hoofd, als ik eens heel tersluiks iets vraag en antwoorden alleen: „Mevrouw moet immers een prinses zijn geweest.”

„Och dom gansje,” gromde Elke. „Breng je hoofd niet op hol met zulke dingen. Je Vader wil niet, dat erover wordt gesproken. Ik heb het hem op handslag beloofd dus je moet je nieuwsgierigheid wel verkroppen Zonnejonkvrouw.”

(Wordt vervolgd).

PANDER
 & ZONEN

DEN HAAG

AMSTERDAM
ROTTERDAM

MODERNE EIKEN EETKAMER

EIGEN FABRIKAAT

bestaande uit: Tafel met 2 Inleg-
bladen, Buffet, 2 Fauteuils, 4 Stoelen,
Theetafel. Compleet f 525.—

VOOR

Grapjes.

Een schoolopziener bracht een bezoek aan de hoogste klasse van een school voor L.O. Naar zijn meening waren de resultaten die de onderwijzer met zijn leerlingen had bereikt, zeer voldoende. En om zijn tevredenheid te toonen zei hij tegen de kinderen: „Is er nu soms nog iemand onder jullie die mij graag iets zou willen vragen?”

„Ja mijnheer,” riep er een. „Hoe laat gaat uw trein?”

Een boertje trad het telegraafkantoor binnen en overhandigde den klerk een telegram voor een afgelegen dorpje in Groningen. De klerk vertelde hem, dat het telegram f 1.— kostte.

„Hoe reken je dat uit?” vroeg de man.

„Vijf en zeventig cent voor het overseinen en een kwartje voor besteltoon aan den geadresseerde.”

„Nou maar,” zei het boertje, „sein jij het dan alleen maar over hoor, dan zal ik hem een briefje sturen, dat-ie het moet komen halen!”

Allerlei Wetenswaardigs.

De American Lead Pencil Co. te New York, de bekende fabrikanten van het wereldberoemde „Venus” potlood, vervaardigt sedert eenigen tijd een vulpotlood, dat wat eenvoudige constructie en fraaie afwerking betreft, wel aan de spits staat der tot nu toe in den handel gebrachte vulpotlooden.

De grondgedachte van een vulpotlood in het algemeen is, dat, zonder dat men behoeft te slijpen, het voortdurend een scherpe punt heeft, terwijl wanneer één der 12 stiftjes is opgebruikt, onmiddellijk een nieuw daarvoor in de plaats kan worden gebracht.

Zoals wij zoeven reeds zeiden, munt dit potlood o.m. uit door eenvoudige constructie; bij vele andere vulpotlooden is het n.l. noodig, teneinde een nieuw stiftje in te brengen, het bovengedeelte los te schroeven, hetwelk al naar gelang van de meer- of mindere ingewikkeldheid van 't systeem, nogal tijd in beslag neemt.

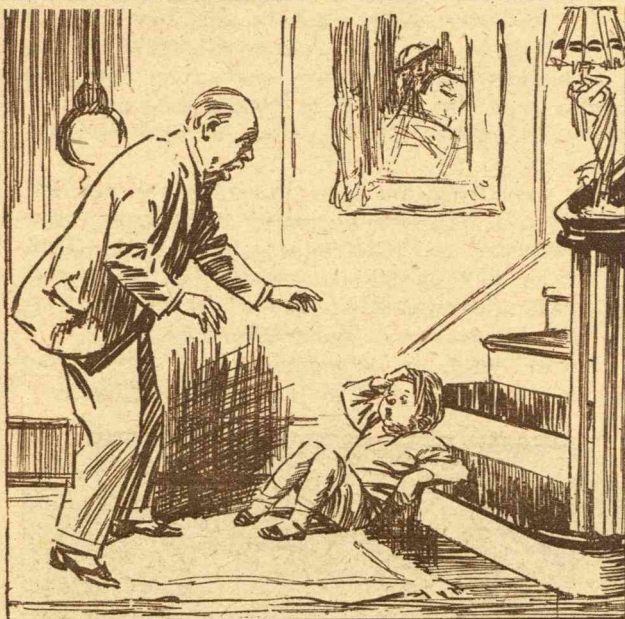
Bij het Venus potlood echter geschiedt zulks door uit het kleine reservoir, dat den houder afsluit, een stiftje te nemen en dit in het voor-einde te steken, waarmede de hervulling is geschied.

Een verder groot voordeel is, dat op de plaats waar het reservestiftje uit den houder steekt, zich geen schroefbaar voorstukje bevindt; de ervaring heeft n.l. geleerd, dat bij het gebruik dergelijke voorstukjes loswerken, hetgeen den schrijver tot groot ongemak is. Kortom, de eenvoudige werking, het fraaie uiterlijk, alsmede het zacht schrijvend stiftje geven den gebruiker volkomen bevrediging. Het is dan ook inderdaad een potlood dat als geschenk bij welke gelegenheid ook, den ontvanger (ster) hoogst aangenaam zal zijn.

„Venus” Vulpotlooden worden vervaardigd verzilverd, zwaar verzilverd, verguld, in zilver en goud, in prijzen van f 4.— tot f 97.50.

De betere soorten worden geleverd in fraaie lederen met zijde gevoerde etui's, hetgeen de waarde als geschenk niet onaanzienlijk verhoogt.

Teneinde „Venus” Vulpotlooden te kunnen onderscheiden van andere, zijn zij voorzien van een groen bandje, en den koper wordt bijzonder aangeraden daarop te letten, teneinde zich tegen namaak te kunnen vrijwaren.

Vader: „Vál je, Bob?”

Bob: „Nee Vader, ik ben gevallen!”

Het „Venus” Vulpotlood is op zijn gebied hetzelfde wat de „Swan” is op het gebied van Vulpenhouders, n.l. een schrijfinstrument, dat den gebruiker de beste garantie geeft.

Het wordt geïmporteerd door de Vulpen Import Mij. v/h Gebr. Polak, Groote Markt 10, Rotterdam.

Wist U

dat een uil zijn oogen niet bewegen kan;
dat er op een vierkanten mijl 7.965.000 menschen, dicht op elkaar, kunnen staan;
dat negen van de tien menschen beter met het rechter dan met het linker oor kunnen hooren;
dat bamboes-boomen maar tweemaal in een jaar bloeien;
dat Damascus, in Syrië, de oudste stad is?

Zij: „Dat is een brief van een vrouw — laat zien!”

Hij: „Zeker, lieve — hij is van je naaister; zij vraagt om een chèque!”

IEDEREEN

Dammen

PROBLEEM No. 25.

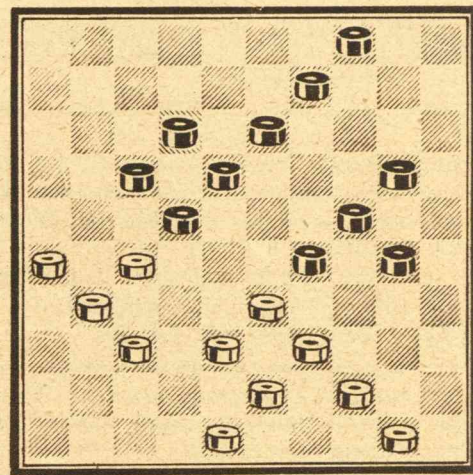
Auteur: P. Kleute Jz, 's-Gravenhage.

Stand van zwart: 4, 9, 12, 13, 17, 18, 20, 22, 24, 29 en 30.

Stand van Wit: 26, 27, 31, 33, 37—39, 43, 44, 48, 50.

Wit speelt en wint!

Zwart: 11.

Wit: 11.

OPLOSSING VAN PROBLEEM No. 24 (MARCHAL).

Diagramstand in cijfers was:

Zwart 13 stukken op: 3, 6, 8, 9, 11, 13, 15—19, 21 en 23.

Wit 13 stukken op: 26—28, 30—33, 35, 39—41, 43 en 49.

Wit speelt als lokzet 30—24 en 35 × 24; zwart denkt nu door 23—29 minstens één stuk te winnen, maar wit vervolgt nu met: 24—19, 41—36, 28—22, 43 × 41, 26—21, 31 × 21!

Een mooie gedachte.

Hoe toch mag het komen, dat een kreupele ons niet boos maakt, en een kreupele geest ons wel boos maakt? Omdat een kreupele erkent, dat wij rechtop gaan; doch een kreupele geest zegt, dat wij hinken; ware dit niet zoo, wij zouden tegenover hem medelijden, geen toorn gevoelen.

Epictetus drukt het nog sterker uit, als hij ons vraagt: „Waarom maken wij ons niet boos, als men zegt, dat wij hoofdpijn hebben, en wel, als men zegt, dat wij slecht redeneeren of een verkeerde keuze doen? De reden hiervoor is, dat wij wel zeker zijn geen pijn in het hoofd te hebben en niet kreupel te zijn: doch wij zijn niet zoo verzekerd, dat wij het ware kiezen.”

Vol gebreken te zijn is zonder twijfel een ongeluk: doch nog veel grooter ongeluk is het ervan vol te zijn en ze niet te willen erkennen; want dat is nog het gebrek eraan toevoegen van een opzettelijke begoocheling.

Pascal

Opl. van Raadsel No. 1: Raadsel

RAADSEL N° 2.

(4 lettergrep)

Mijn een en twee, 't zou U verdrieten,

Als Gij mij enkel moest genieten;

Doch heb ik goed mijn werk gedaan

En drie en vier mijn macht doen ondergaan,

Dan is er vreugd bij knecht en heer,

Bewijst men gaarne mij veel eer.

Odol
 Tandpasta
 „Echt Lingner”

ODOL
 TAND PASTA

Naast ODOL,

of als zelfstandig tandverzorgingsmiddel, wordt met voorliefde de

ODOL-TANDPASTA

gebruikt. Deze heeft een heerlijk verfrissenden smaak, voorkomt bij dagelijksch gebruik het geelworden der tanden, verwijdert de zich tusschen de tanden bevindende spijsresten alsook het op de tanden zittende slijm en maakt de tanden wit en glanzend, zonder het tandglazuur te beschadigen.